

Sommerens cruisetrafikk på dagsorden

Etter to år med pandemi, og nærmest full stans i cruisetrafikken, er de sjøbaserte gjestene igjen på vei inn Adventfjorden. Destinasjonsledelsen i Longyearbyen var nylig samlet for å diskutere cruisetrafikken denne sommeren.

- Vi ser en annen sammensetning av cruisesegmentet enn det vi har sett tidligere. I sommer kommer det flere ekspedisjonscruiseskip, mens de konvensjonelle båtene blir færre. Det er en helt ny situasjon sammenlignet med tidligere sesonger, sier Kjetil Bråten, leder av Longyearbyen havn.

Han forteller at det særlig er seks dager med mye trafikk på havna. Det forventes cirka 57 000 cruisegjester inn via havna, noe som er under 2019-nivå, men det er totalt flere anløp.

Post Covid-19 er Svalbard fortsatt en attraktiv cruisedestinasjon. Det byr på verdifull inntjening for Longyearbyen, og ikke minst helårlege arbeidsplasser. Cruiseturismen er og blir en viktig del av Svalbards reiseliv.

Noen utfordringer rundt besøksforvaltning, tilrettelegging og informasjon er identifisert. Dette er utfordringer som i stor grad kan løses gjennom samarbeid og god planlegging, slik at cruiseturistenes ankomst ikke oppleves som en belastning på lokalsamfunnet.

Møter utfordringer med dialog og samarbeid

Med dette som utgangspunkt var destinasjonsledelsen i Longyearbyen nylig samlet for å snakke om sommerens utfordringer. Og hvordan vi kan bruke innsikt og datafangst til å ivareta en bærekraftig fremtid for cruiseturismen i Arktis.

Til stede var Longyearbyen lokalstyre, Longyearbyen havn, Avinor, Visit Svalbard, AECO og aktører fra logistikk/transport og sentrale aktivitetsleverandører fra lokalt reiseliv. Alle involvert i cruiseturismen, på en eller annen måte.

Med faktabasert dialog, ble ulike problemstillinger løftet opp på dagsorden og diskutert. Problemstillinger som krever koordinering og samhandling, men de fleste heldigvis kortvarige og håndterbare. Viljen til å finne gode felles løsninger for både næringsliv og lokalsamfunn, er stor hos aktørene.

Sommerens utfordringer og tiltak på kort og litt lengre sikt

Vi står ovenfor noen dager som er særlig travle denne sommeren, men det jobbes kontinuerlig for å spre cruisetrafikken ut over sommeren. Seks datoer utpeker seg spesielt, da konvensjonelle skip, de såkalte «store hvite», kommer i samtidighet med ekspedisjonscruise, som er kystcruise rundt Svalbard. Juni ser ut til å bli den mest hektiske cruisemåneden.

Via Svalbardposten har vi allerede blitt informert om risiko for lange køer på flyplassen, som gjennomsnittlig venter tre fly per dag i juni. Det er hovedsakelig 12 dager gjennom sommeren vi vil oppleve press på infrastrukturen, da både rutefly og charterfly kommer i samtidighet. Det jobbes nå med å finne løsninger, ved blant annet økt bemanning. Avinor er i pågående møter med nøkkelaktører både lokalt og på fastlandet om håndtering av sommerens utfordringer. Både Avinor og Widerøe Ground Handling oppfordrer lokalbefolkningen til å være tidlig ute når de skal ut og fly, og det jobbes iherdig for å gjøre ankomster og avganger så smidig som mulig.

SAS har færre flyvninger sommeren 2022 enn i 2019, og selskapet sliter med forsinkelser, lite bemanning og kanselleringer. Norwegian har omtrent samme kapasitet som i 2019. I sum er dette med på å dra prisene opp, noe som kan være til hindring for næringsaktivitet, utdanning, forskning og annet - og til frustrasjon for lokalbefolkningen. Flykapasitet og utfordringer på flyplasser preger flybransjen etter pandemien, noe som også gjelder for Svalbard. Fremtidig flykapasitet er et tiltak det jobbes med mot kommende sesonger

Visit Svalbard, på sin side, øker bemanningen i sommermånedene og er godt rustet. Det blir turistinformasjon både i havnebygget og i byen. Visit Svalbard sender også ut ukentlig informasjon til både næring og lokalbefolkning om antall båter og passasjerer. Lokal ungdom er ansatt som byverter, og skal være tilgjengelige for spørsmål fra gjestene. De skal vise vei mot sentrum, og bidra til å holde byen ren og pen på dager med mye besøk.

Det er ansatt en egen havnevert i Longyearbyen havn, som skal jobbe for bedre tilrettelegging gjennom hele cruisesesongen.

Både AECO og Visit Svalbard har høyt fokus på kommunikasjon mot cruiseoperatørene. Det jobbes aktivt for å øke skipenes liggetid, slik at gjestene får lengre tid i byen og mer tid til aktiviteter. Formidling av retningslinjer for besøkende til Longyearbyen ut til sluttbruker prioriteres sterkt. AECO har tett dialog med sine medlemmer, og informerer dem om de lokale forholdene.

Men det er ikke alle operatører som nåes med kvalitetssikret informasjon. I flere år har et voksende uorganisert reiseliv vært en utfordring for kommunikasjonsarbeidet. Det gjelder særlig operatører av små fartøy med kapasitet inntil 12 personer. AECOs retningslinjer er obligatorisk for alle AECO-medlemmer, men operatører som ikke er medlem trenger ikke følge de samme strenge retningslinjene. Sysselmesteren blir oppfordret til å spre retningslinjer til operatører som har gitt melding om turopplegg, og som ikke fanges opp av det organiserte reiselivet.

Datafangst og analyse for fremtidig prioritering

Cruisesammensetningen sommeren 2022 ser noe annerledes ut enn tidligere år.

Ekspedisjonscruisesegmentet har økt over de siste årene, og utgjør nå en betydelig del av cruiseturismen på Svalbard. Nedgangen i antall konvensjonelle cruiseskip forventes å fortsette, både grunnet det nylig innførte tungoljeforbudet, og NOU 2022:1 om cruisetrafikk i norske farvann, som nå er på høring.

For destinasjonsledelsen blir det viktig å måle lokal verdiskaping og fotavtrykk fra både oversjøiske og ekspedisjonscruise i årene som kommer. Reiselivsrådets reviderte masterplan har som mål å utvikle metoder, verktøy og målesystemer som fanger opp dette. Slik skal man kunne prioritere anløp med miljøansvarlig praksis, og stille lokale krav til cruiseoperatørene i fremtiden.

For destinasjonsledelsen er det avgjørende å komme tidlig i gang, og allerede denne sommeren starter datafangsten. Konkrete tiltak denne sommeren er å videreutvikle et godt samarbeid, skaffe oversikt over læringspunkt, og ha en åpen kommunikasjon mot både lokalbefolkning og involverte aktører. Kunnskapen skal brukes til å finne fremtidsrettete og bærekraftige løsninger rundt cruisetrafikken.

En viktig del av arbeidet blir å definere og etablere et forpliktende samarbeid mellom de offentlige og private aktørene som sammen utgjør den såkalte «destinasjonsledelsen», og som forvalter reisemålet og lokalsamfunnet og sørger for koordinering og helhetlig håndtering av utfordringene i spennet mellom de ulike interessentene.

Pressemelding 9. juni 2022

For spørsmål om cruisesesongen kan følgende kontaktes:

Longyearbyen havn v/v/Kjetil Bråten (48192745), Avinor v/Hans Jørgen Bugge (97665066), AECO v/Frigg Jørgensen (91390554), Visit Svalbard v/Ronny Brunvoll (95116165)

[Community Specific Guideline Longyearbyen](#)